

Jeremia 21

- 1 Het woord dat van de HEERE gekomen is tot Jeremia, toen koning Zedekia Pashur, de zoon van Malchia, en de priester Zefanja, de zoon van Maäseja, naar hem toe gestuurd had om te zeggen:
- 2 Raadpleeg toch de HEERE voor ons, want Nebukadrezar, de koning van Babel, strijdt tegen ons. Misschien zal de HEERE met ons doen overeenkomstig al Zijn wonderen, zodat hij van ons wegtrekt.
- 3 Toen zei Jeremia tegen hen: Dit moet u tegen Zedekia zeggen:
- 4 Zo zegt de HEERE, de God van Israël: Zie, Ik ga de wapenrusting omdraaien die in uw hand is, waarmee u tegen hen strijdt, tegen de koning van Babel en tegen de Chaldeeën, die u buiten de muur belegeren, en Ik zal hen verzamelen midden in deze stad.
- 5 Ik zal tegen u strijden met een uitgestrekte hand en met een sterke arm, ja, met toorn, met grimmigheid en met grote verbolgenheid.
- 6 Ik zal de inwoners van deze stad treffen, zowel mens als dier: door een grote pestziekte zullen zij sterven.
- 7 Daarna, spreekt de HEERE, zal Ik Zedekia, de koning van Juda, zijn dienaren, het volk, en hen die in deze stad overgebleven zijn van de pest, het zwaard en de honger, in de hand geven van Nebukadrezar, de koning van Babel, in de hand van hun vijanden en in de hand van hen die hen naar het leven staan. Hij zal hen slaan met de scherpte van het zwaard: Hij zal hen niet sparen, geen medelijden hebben, en zich over hen niet ontfermen.
- 8 En tegen dit volk moet u zeggen: Zo zegt de HEERE: Zie, Ik houd u de weg naar het leven en de weg naar de dood voor.
- 9 Wie in deze stad blijft, zal sterven door het zwaard, door de honger of door de pest. Maar wie vertrekt en overloopt naar de Chaldeeën, die u belegeren, die zal in leven blijven en zijn leven zal hem tot buit zijn.
- 10 Want Ik heb Mijn aangezicht tegen deze stad gericht ten kwade en niet ten goede, spreekt de HEERE. Zij zal overgegeven worden in de hand van de koning van Babel, en hij zal haar met vuur verbranden.
- 11 Over het koningshuis van Juda. Hoor het woord van de HEERE,
- 12 huis van David. Zo zegt de HEERE: Verschaf 's morgens recht, en red wie beroofd is uit de hand van wie onderdrukt, anders laait Mijn grimmigheid op als een vuur en brandt die zo, dat niemand blussen kan, vanwege uw slechte daden.
- 13 Zie, Ik zál u, u die zetelt in het dal, rots in de vlakte, spreekt de HEERE, u die zegt: Wie zal naar ons afdalen of wie zal onze schuilplaatsen binnenkomen?
- 14 Ik zal u overeenkomstig de vrucht van uw daden straffen, spreekt de HEERE, Ik zal een vuur aansteken in zijn woud; dat alles rondom zich zal verteren.

De God van Israël leeft in eeuwigheid

Jeremia 21 speelt tijdens de laatste jaren van Jeruzalem en Juda vlak voordat de stad met paleis en tempel wordt verwoest en het volk in ballingschap wordt gevoerd. Het is zo'n twee/drie jaar voor 586 v Chr. De stad wordt op dat moment belegerd maar de legers van Juda houden de vijand nog tegen buiten de poorten en de muren van de stad. Ze proberen een beleg van de stad te verhinderen maar zullen daar niet in slagen. Dat is een van de eerste dingen die Jeremia namens God tegen de koning zegt. Jeremia 21:3,4 *Toen zei Jeremia tegen hen: Dit moet u tegen Zedekia zeggen: Zo zegt de HEERE, de God van Israël: Zie, Ik ga de wapenrusting omdraaien die in uw hand is, waarmee u tegen hen strijdt, tegen de koning van Babel en tegen de Chaldeeën, die u buiten de muur*

beleggen, en ik zal hen verzamelen midden in deze stad. Feitelijk zal de stad zo'n twee jaar belegerd worden. De bewoners zitten dan als ratten in de val. De honger neemt toe en de ziekten krijgen vrij spel. Zedekia is op het moment van belegering negen jaar koning. De stad valt in handen van Babylonië in het 11de jaar van zijn regering. Nebukadrezar is op dat moment koning van Babel. Hij wordt Nebukadrezar genoemd zoals feitelijk in de Hebreeuwse tekst van vers 2 en 7 gebeurt. De *r* is waarschijnlijk het meest juist, hoewel hij in de vertaling vrijwel altijd een *n* op die plaats heeft. Zijn naam komt van Nabu-kudurri-usur. Nabu of Nebo is een Babylonische godheid. De naam betekent voluit *Nebo bescherm mijn grens*. Jesaja 46 voorzegt het einde van de goden van Babel. Dat einde zal ongeveer samenvallen met de val van Babel. Zo werd dat wel gevoeld. De onoverwinnelijkheid van een volk werd op het conto van de goden van het volk geschreven. Raakten ze hun macht kwijt dan was het met de invloed van die goden ook gedaan. Jesaja 46:1 *Bel is gekromd, Nebo neergebogen, hun afgodsbeelden zijn geworden voor de dieren en voor de beesten; uw opgeladen pakken zijn een last voor de vermoeide dieren.* Wij hebben bij wijze van spreken nooit gehoord van de god Nebo – hij bestaat al eeuwen niet meer – maar de God van Israël leeft in eeuwigheid. Babel zal vallen in 539 v Chr. De Meden en de Perzen zullen vervolgens de heerschappij over het Midden Oosten overnemen. De eerste Perzische koning Cyrus zal de Joden terug laten keren en toestemming verlenen om de tempel weer op te bouwen. De God van de Bijbel verdwijnt niet; ook niet tijdelijk. Als Israël even van het toneel van de wereldgeschiedenis verdwijnt is God reeds bezig om Zijn beloften voor de toekomst te vervullen. De God van de Bijbel trekt met Zijn volk mee over de hoogtes en door de dieptes van de geschiedenis.

.. niet langer buiten, maar binnen de muren van de stad tegen de koning van Babylonië en de Chaldeeën te verdedigen.

Afval van God

Of Nebukadrezar er zelf bij was is niet helemaal duidelijk maar een ding is onmiskenbaar: Hij heeft zich voorgenomen om definitief een einde te maken aan het koningshuis van David en de stad Jeruzalem en het volk van Juda. Als we eerlijk zijn kunnen we ons de irritatie van de koning wel een beetje voorstellen. Het was voortdurend hommeles in dit gebied. Na koning Josia had Egypte voor korte tijd zijn macht over het gebied van Israël en Juda uitgebreid. De farao van Egypte had Eljakim de zoon van Josia nog benoemd in de plaats van Joahaz die maar drie maand geregeerd had. Hij had Eljakim nog een nieuwe naam gegeven: Jojakim. Maar farao Necho van Egypte – die Assur steunde bij de slag van Karchemis in 605 v Chr. – had het onderspit gedolven tegen Babel. Babel drong Egypte daarna terug tot achter de oude grenzen. Sinds die tijd was Babel de baas ook over Juda, Jeruzalem

en de koningen in de lijn van David die in Jeruzalem regeerden. Nebukadrezar had in de plaats van Jojakim – omdat die in opstand was gekomen – diens zoon Jojachin aangesteld. Dat ging niet lang goed. Hij regeerde zeventien en schreef drie maanden. Vermoedelijk bleef Egypte op de achtergrond zijn steun toezeggen. Hoe dan ook, deze Jojachin kwam ook in opstand tegen Babel en werd van de troon gehaald en weggevoerd met een deel van de bovenlaag van Jeruzalem en een deel van het goud en zilver van de tempel. Dat gebeurde in 597 v. Chr. Bij de aanstelling van Mattanja – weer een zoon van Josia – heeft Nebukadrezar hem plechtig laten beloven geen gekke dingen in zijn hoofd te halen, maar Zedekia – zoals Mattanja werd vernoemd – brak zijn belofte en kwam in opstand tegen Babel. Toen was de maat vol. Toen Zedekia het liet afweten moest het maar eens afgelopen zijn, vond Nebukadrezar. Hij kwam zelf om orde op zaken te stellen. Zedekia heeft toch nog elf jaar geregeerd. Na Zedekia was er geen koning meer in Israël, maar iemand – een zekere Gedalja (2 Koningen 25:22) – die als gouverneur door Nebukadrezar werd aangewezen. ‘Driemaal opstand is scheepsrecht’, zo moet de koning van Babel gedacht hebben. Het speelde zich allemaal af binnen twintig jaar. Alle drie keren werd een deel van de bovenlaag van de bevolking uit Jeruzalem meegenomen met een deel van het goud en zilver uit de tempel. Het overwonnen volk Juda verloor de zaak en moest zelf voor de kosten opdraaien. Het is ons al eens eerder opgevallen dat de koningen van Juda – die van hun geloof vielen – er politiek gezien niet handiger op werden. Afval van het geloof is eigenlijk altijd en in alle opzichten onverstandig.

Jeruzalem; oude foto van stadsmuur met Davidstoren

Trouwbreuk wordt door God zeer kwalijk genomen

In het boek 2 Kronieken 36:11 horen we van *de eed van trouw* die Zedekia had gezworen. 2 Kronieken 36:13 Bovendien kwam hij in opstand tegen koning Nebukadnezar, die hem een eed had laten afleggen bij God. Hij was halsstarrig, en verstokte zijn hart, zodat hij zich niet bekeerde tot de HEERE, de God van Israël. Via de profeet Ezechiël vernemen we hoe hoog de HEERE – in wiens Naam Zedekia trouw zwoer aan de koning – het verbreken van die plechtige belofte opvatte. Ezechiël 17:11-19 *Het woord van de HEERE kwam tot mij: Zeg toch tegen dat opstandige huis: Weet u niet wat deze dingen betekenen? Zeg: Zie, de koning van Babel is naar Jeruzalem gekomen; hij nam zijn koning en zijn vorsten gevangen en bracht hen bij zich in Babel. Vervolgens nam hij iemand uit het koninklijk nageslacht, sloot met hem een verbond en liet hem een eed zweren. De machthebbers van het land nam hij weg, zodat het een onbeduidend koninkrijk werd, dat zich niet kon verheffen, maar zijn verbond in acht nam om te kunnen blijven bestaan. Maar hij kwam in opstand tegen hem door zijn gezanten naar Egypte te sturen, opdat men hem paarden en veel volk zou geven. Zou hij erin slagen? Zou hij ontkomen die zulke dingen doet? Zou hij een verbond verbreken en ontkomen? Zo waar Ik leef,*

spreekt de Heere HEERE, voorwaar, in de woonplaats van de koning die hem koning gemaakt heeft, wiens eed hij verachtte en wiens verbond hij verbrak, bij hem, midden in Babel, zal hij sterven! En de farao zal met een groot leger en een grote verzamelde gemeenschap in de strijd niets kunnen uitrichten, als men een belegeringsdam zal opwerpen en een schans zal bouwen om vele levens uit te roeien. Hij heeft de eed veracht door het verbond te verbreken, en zie, hij had zijn hand erop gegeven! Nu hij dit alles gedaan heeft, zal hij niet ontkomen. Daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zo waar ik leef, voorwaar, ik zal Mijn eed die hij veracht heeft en Mijn verbond dat hij verbroken heeft, op zijn hoofd doen neerkomen! Het verhaal is duidelijk. Zedekia dacht met steun van Egypte aan de macht van Babel te kunnen ontsnappen, maar God vindt het nogal wat dat hij op die manier zijn eed van trouw aan de koning van Babel breekt. Inderdaad heeft de koning van Babel het beleg rondom Jeruzalem voor korte tijd opgebroken om een aanval van Egypte af te slaan. Jeremia 37:5-8 *Inmiddels was het leger van de farao uit Egypte uitgetrokken. Toen de Chaldeeën die Jeruzalem belegerden, dit bericht daarover hoorden, trokken zij van Jeruzalem weg, Toen kwam het woord van de HEERE tot de profeet Jeremia: Zo zegt de HEERE, de God van Israël: Zo moet u zeggen tegen de koning van Juda, die u naar Mij toegestuurd heeft om Mij te raadplegen: Zie, het leger van de farao, dat is uitgetrokken om u te helpen, keert terug naar zijn land, naar Egypte. Dan zullen de Chaldeeën terugkeren om tegen deze stad te strijden. Zij zullen haar innemen en haar met vuur verbranden.* De verbroken eed wordt Zedekia niet in dank afgenomen door de HEERE. De koning moet er zwaar voor boeten. God – Die Zelf trouw is en doet wat Hij zegt – neemt het hoog op wanneer wij dit niet doen. We moeten altijd doen wat we zeggen, maar zeker als we ook nog eens een eed gezworen hebben bij Gods Naam.

‘Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.’ Eed-aflegging koning Willem Alexander.

Altijd de waarheid spreken

We weten niet wat koning Zedekia antwoordde als hem gevraagd werd ‘Waarom hebt u de eed van trouw aan Nebukadrezar verbroken?’ We kunnen ons er iets bij voorstellen dat de koning meende dat *een eed van trouw* aan een vijandelijke vorst die Israel overheerste, anders lag dan *een eed van trouw* aan iemand uit Israel. Misschien zag koning Zedekia het wel als een slimme manoeuvre, een soort list om aan de vijand te ontsnappen. Het is duidelijk dat de God van Israel daar toch anders instaat. De HEERE is van mening dat – zeker wanneer iemand Gods Naam er bij haalt – de eed gehouden moet worden. Ook de Heere Jezus, Gods Zoon is nogal strikt op dit punt. Mattheus 5. God vindt dus dat je als gelovig mens altijd moet doen wat je belooft, zeker als je iets *onder ede* toezegt. Dat ligt bij de Moslims anders. Van de Koran hoeven Moslims tegen niet-Moslims niet de waarheid te vertellen, want ‘het zijn geen Moslims’. Mohammed heeft de Koran voor ¼ volgeschreven met Bijbels materiaal maar dit – de opdracht om altijd de waarheid te spreken – blijktbaar niet overgenomen. Hij heeft een gemeenschap gecreëerd waar men wel tegen elkaar eerlijk moet zijn, maar tegen buitenstaanders is dat minder hard nodig. De niet-Moslim hoort niet bij de Moslimgemeenschap. Daar gelden andere regels voor. Groepen als de Islamitische Staat gaan wel heel ver door niet-Moslims de keel door te snijden. Toch zijn

Moslimlanden er vanouds wel in geslaagd om een redelijke verhouding op te bouwen met andersdenkenden. Het blijft wel een punt van zorg: Zijn de Moslims – zoals ze zich presenteren in de Media – geloofwaardig of is het hen toegestaan een beeld te scheppen van de Moslims of van de Koran, wat niet overeenkomt met de werkelijkheid? Voor de God van de Bijbel en voor de mens die uit de Schriften leeft, is dit ondenkbaar. Het is niet altijd gemakkelijk om met iedereen normaal om te gaan, maar tegelijkertijd is het ondenkbaar dat we de ander – wie hij ook is – niet als medemens zouden zien. We mogen niet liegen. Tegen niemand. Wij moeten onze eed houden. We doen ons best om ons ja ja te laten zijn en ons nee nee, zoals Jezus ons voorhoudt. *Mattheus 5:37 Laat uw woord ja ja zijn en uw nee nee; wat hierboven uitgaat, is uit de boze.* Bij de Heere Jezus merk je – ook als Hij voor het Sanhedrin staat of voor Pilatus – dat Hij lang niet op alle vragen ingaat. Een mens hoeft zich blijkbaar met de waarheid niet zelf in de problemen te brengen. Waar liegen geen optie is, is zwijgen mogelijk een goed idee. Het wekt overigens wel irritatie als Jezus Zich in een groot zwijgen hult en nergens op ingaat. Vervolgens verbreekt de Heere plotseling het zwijgen. Als Hem namelijk vanuit het Sanhedrin gevraagd wordt *of Hij soms de Zoon van de Allerhoogste is? U zegt het*, klinkt het dan als donderslag bij heldere hemel. *Mattheus 26:62-64 En de hogepriester stond op en zei tegen Hem: Antwoordt U niets? Wat getuigen dezen tegen U? Maar Jezus zweeg. En de hogepriester antwoordde Hem: Ik bezweer U bij de levende God, dat U ons zegt of U de Christus bent, de Zoon van God. Jezus zei tegen hem: U hebt het gezegd. Maar Ik zeg u: Van nu aan zult u de Zoon des mensen zien zitten aan de rechterhand van de kracht van God en zien komen op de wolken van de hemel.* Zo had ook Pilatus een vraag waar hij onverwacht wel antwoord op kreeg. Pilatus meende dat hij met Jezus kon doen wat hij wilde. Jezus zou helemaal afhankelijk zijn van de luimen van de stadhouder. Hij kon maar beter meewerken, vond Pilatus. Daarop reageerde de Heere wel. *Johannes 19:9-11 en hij ging opnieuw het gerechtsgebouw in en zei tegen Jezus: Waar komt U vandaan? Maar Jezus gaf hem geen antwoord. Pilatus dan zei tegen Hem: Spreekt U niet tot mij? Weet U niet dat ik macht heb U te kruisigen, en macht heb U los te laten? Jezus antwoordde: U zou geen enkele macht tegen Mij hebben, als het u niet van boven gegeven was; daarom heeft hij die Mij aan u overgeleverd heeft, een grotere zonde dan u.*

Laat uw woord ja ja zijn en uw nee nee; wat hierboven uitgaat, is uit de boze.

Hoog bezoek

Koning Zedekia had een zekere Pashur en Zefanja afgevaardigd naar Jeremia om God te raadplegen. Dat was hoog bezoek. Ze waren gestuurd NB door de koning zelf. Pashur kwam uit de kring van de koninklijke familie terwijl we Zefanja verderop leren kennen als de vervanger van de hogepriester. Wij zouden misschien toch wel onder de indruk zijn. Het mag dan waar zijn dat Jeremia vanuit die hoek tot nu toe weinig goeds te verwachten had, maar dit zou op een kentering in de verhoudingen kunnen wijzen. Hoe groot is de hoop bij u en mij op eer en respect; het verlangen om voor vol aangezien te worden. Wees eerlijk, Jeremia leed onder de verachting en de spot. Hoe gevoelig zou hij zijn voor respect en eerbetoon uit onverwachte hoek? Geraadpleegd door niemand minder dan de

koning. Dat is toch zo iets als eerherstel. Alle reputatieschade wordt op deze manier in een keer te niet gedaan. Hoe zou de profeet van de HEERE reageren? De koning is in ieder geval hoopvol gestemd. De Koning moet steeds denken aan koning Hizkia die de profeet Jesaja raadpleegde. Dat was wel honderd jaar geleden, maar het was wel gebeurd. In die tijd werd Jeruzalem ook belegerd en wel door de koning van Assur. Jesaja had een geweldige boodschap voor koning Hizkia. Jesaja 38:5,6 *Ga tegen Hizkia zeggen: Zo zegt de HEERE, de God van uw vader David: Ik heb uw gebed gehoord, Ik heb uw tranen gezien. Zie, Ik zal vijftien jaar aan uw levensdagen toevoegen, en Ik zal u uit de hand van de koning van Assyrië redden, evenals deze stad; Ik zal deze stad beschermen.* Assur zou grote verliezen lijden en de aftocht blazen. En zo geschiedde. Koning Zedekia hoopte op een wonder. Misschien zou Jeremia namens de HEERE ook voor hem een gunstig bericht hebben. Het was het proberen waard. Tot nu toe had hij de profeet niet om raad gevraagd. Maar de tijden zijn veranderd. De legers van Babel lagen voor de poort. Het was al met al wel heel spannend. Jeremia 21:2 *Raadpleeg toch de HEERE voor ons, want Nebukadrezar, de koning van Babel, strijdt tegen ons. Misschien zal de HEERE met ons doen overeenkomstig al Zijn wonderen, zodat hij van ons wegtrekt.* De koning was niet zonder hoop. Wie weet, zou Jeremia een gunstig antwoord van de HEERE hebben.

De koning en de profeet

Als de koning het niet goed doet.

De koning kwam van de koude kermis thuis. Hoezo Jeremia onder de indruk van het hoge gezantschap? De boodschap van de HEERE loog er niet om. Jeremia 21:3,4 *Toen zei Jeremia tegen hen: Dit moet u tegen Zedekia zeggen: Zo zegt de HEERE, de God van Israël: Zie, Ik ga de wapenrusting omdraaien die in uw hand is, waarmee u tegen hen strijdt, tegen de koning van Babel en tegen de Chaldeeën, die u buiten de muur belegeren, en Ik zal hen verzamelen midden in deze stad.* Het zou niet beter worden maar slechter. Tot op dat moment bevond de verdedigingslinie van Juda zich blijkbaar in een ring om de stad maar dat zou dus veranderen. De legers van Babel zouden de soldaten van de koning van Jeruzalem terugdringen tot binnen de poorten van de stad. Ze zouden zich terug moeten trekken tot achter de muren van de stad en de poorten moeten sluiten. In zekere zin zaten ze daar wel goed achter die beschermende muren van de hooggelegen stad Jeruzalem. Maar er is een andere kant; ze zouden op deze manier opgesloten zitten. Er zou geen voedsel meer binnenkomen. Water zou er wel zijn. Daar had koning Hizkia voor gezorgd. Er was in de tijd van Hizkia namelijk een tunnel gegraven onder de stad waardoor het water uit de bron van buiten de stad binnen kon stromen. Ze zouden bij het beleg een lange adem hebben, maar de koning van Babel zou het uiteindelijk nog langer vol houden. In totaal duurde het beleg zo'n twee jaar. Het wonder waarop de koning zo gehoopt had, bleef uit. Jeremia kwam namens de HEERE met een onverwacht scherpe

reactie. Niet alleen liet God toe dat de koning van Babel het beleg zou doorzetten, maar God Zelf zou ook meevechten aan de kant van de vijand. Jeremia 21:5,6 *Ik zal tegen u strijden met een uitgestrekte hand en met een sterke arm, ja, met toorn, met grimmigheid en met grote verbolgenheid. Ik zal de inwoners van deze stad treffen, zowel mens als dier: door een grote pestziekte zullen zij sterven.* God had dus nog meer pijlen op zijn boog. Het zwaard en de ziekte en de honger. God kan het kwade *toelaten*. Maar ditmaal zit de HEERE Zelf achter het kwaad dat Jeruzalem en de Joodse gemeenschap treft. Bij *toelaten* kun je denken ‘dat het wel ergens goed voor zal zijn’. Maar nu is God gewoon heel boos. Dat zegt de HEERE ook. Hij is ‘vervuld van woede en toorn tegen Zijn volk.’ Als God voor je is, kan je weinig gebeuren, maar wee degene die God tegen zichzelf in het harnas jaagt. Berg je dan maar. In dit geval is dat koning Zedekia. Zeker, hij is het ook die het gezantschap stuurde. Maar het lijkt er op dat God hem verantwoordelijk houdt. Jeremia 21:7 *Daarna, spreekt de HEERE, zal Ik Zedekia, de koning van Juda, zijn dienaren, het volk, en hen die in deze stad overgebleven zijn van de pest, het zwaard en de honger, in de hand geven van Nebukadrezar, de koning van Babel, in de hand van hun vijanden en in de hand van hen die hen naar het leven staan. Hij zal hen slaan met de scherpte van het zwaard: Hij zal hen niet sparen, geen medelijden hebben, en zich over hen niet ontfermen.* We weten dat God Zedekia zijn meened nogal kwalijk had genomen. Die man had gezworen aan de koning van Babel dat hij loyaal zou handelen, maar hij deed het tegenovergestelde. We hebben gezien – bij Ezechiël – dat God hem dat niet in dank afgenomen heeft. Maar Zedekia was ook de koning waar een boek als Kronieken een vernietigend oordeel over velde. 2 Kronieken 36:12 *Hij deed wat slecht was in de ogen van de HEERE, zijn God, en hij vernederde zich niet voor de ogen van de profeet Jeremia, die sprak op bevel van de HEERE.* Jeremia wordt dus ook nog genoemd als profeet waar Zedekia zich weinig, zeg maar gerust *niets* van aantrok. Wij zeggen ‘nood leert bidden’. Het is een gevleugeld woord. Misschien gaat de uitdrukking wel op voor ons allen. Een Engels commentaar schrijft echter iets wat het overwegen waard is. ‘Te vaak verwachten we dat God ons wel zal helpen als we het moeilijk hebben, zelfs al hebben we Hem totaal genegeerd toen het ons goed ging.’ Aan het eind van dit hoofdstuk zal er een speciaal woord van God zijn tegen het huis van David. God houdt niet alleen Zedekia verantwoordelijk, maar al die koningen in de lijn van David die hun rug naar de HEER keerden. De straf is onontkoombaar. Daar helpt geen lieve moeder aan.

Misschien zal de HEERE wonderdaden verrichten? Integendeel, Ik zal deze stad treffen met pest.

Een waarschuwing

Het mag vreemd klinken, maar – *Hij zal hen slaan met de scherpte van het zwaard:* – was feitelijk een waarschuwing; ook nog wel een waarschuwing voor de koning. Er komt namelijk nog een ‘escape’. Het is een ‘narrow escape’ maar het is een ‘escape’. Als we eerlijk zijn moeten we toegeven dat Jeremia dit niet namens God tegen de afgevaardigden van de koning zegt, maar tegen het volk. Het volk dat wellicht voor het huis van Jeremia stond om te kijken wat er uit het overleg kwam. Wat hij dan zegt? Hij zegt wat ze het beste kunnen doen. Nu het nog kan – zegt Jeremia namens God – raad ik de inwoners van Jeruzalem aan om over te lopen naar de vijand. Jeremia 21:8-10 *En tegen dit volk*

moet u zeggen: Zo zegt de HEERE: Zie, Ik houd u de weg naar het leven en de weg naar de dood voor. Wie in deze stad blijft, zal sterven door het zwaard, door de honger of door de pest. Maar wie vertrekt en overloopt naar de Chaldeeën, die u belegeren, die zal in leven blijven en zijn leven zal hem tot buit zijn. Want Ik heb Mijn aangezicht tegen deze stad gericht ten kwade en niet ten goede, spreekt de HEERE. Zij zal overgegeven worden in de hand van de koning van Babel, en hij zal haar met vuur verbranden. Sommigen zullen hun schouders erover ophalen maar het is en blijft een reëel alternatief. Het is de keuze tussen de dood of de ballingschap. Dat lijkt een keuze tussen twee kwaden maar er is een verschil. Het verschil tussen leven of dood. Wanneer je in ballingschap gevoerd wordt gaat het leven in ieder geval verder. Wel in een ander land – dat mag dan waar zijn – maar er is perspectief op terugkeer. In Jeremia 52:15 lezen we dat het ook zo gegaan is: *En enkelen van de armsten van het volk, de rest van het volk dat in de stad was overgebleven, de overlopers die naar de koning van Babel waren overgelopen, en de rest van de menigte voerde Nebuzaradan, de bevelhebber van de lijfwacht, in ballingschap.* In ieder geval kunnen deze mensen zeggen dat ze het vege lijf gered hebben. Deze aansporing is Jeremia overigens niet in dank afgenomen. Men zag het als collaboratie met de vijand. Jeremia 38:4 *Toen zeiden de vorsten tegen de koning: Laat deze man toch ter dood gebracht worden, want zo ontmoedigt hij de strijdbare mannen die in deze stad zijn overgebleven, en ontmoedigt hij heel het volk door zulke woorden tot hen te spreken. Deze man zoekt immers niet het welzijn voor dit volk, maar het onheil. Door zulke dingen te zeggen ondermijnt hij immers het moreel van de inwoners en van de soldaten die hier nog overgebleven zijn.* Dat was ook zo. Maar lang niet iedereen volgde het advies van de HEERE op. De mensen die God serieus namen – de mensen die Jeremia wel geloofden – gingen met een witte vlag naar de plaats waar de vijand zich ophield en brachten het er levend af. Wie God gelooft wordt gered. Wie God vertrouwt, redt zijn leven.

De mensen die nog in de stad overgebleven waren, onder wie de armen, als ballingen weggevoerd

Over het koningshuis van Juda

In vers 11 begint een speciaal stuk tegen ‘de koningen uit het huis van David.’ Het loopt door tot Jeremia 23:8 Jeremia 21:11 *Over het koningshuis van Juda. Hoor het woord van de HEERE,* Koning Zedekia kreeg ongeveer het tegenovergestelde terug van de profeet Jeremia wat hij gehoopt had. Niet alleen kwam er een redelijk vernietigend oordeel over de stad Jeruzalem en haar inwoners – inclusief de koning – maar God nam ook de tijd om het koningshuis van David nog eens apart de oren te wassen. Waar God het koningshuis op aanspreekt is *het recht*. De koning was de hoogste

rechter in het land. Vermoedelijk had hij die taak overgenomen van de mensen die eerder de leiding van het volk in handen hadden, mensen zoals Mozes en Jozua. Mozes krijgt het advies van zijn schoonvader Jetro om de grote rechtszaken zelf te behartigen, maar de doorsneezaken toe te vertrouwen aan de zogenaamde oudsten. Exodus 18:19-23 *Luister nu naar mijn stem. Ik zal je raad geven en God zal met je zijn. Jij moet het volk bij God vertegenwoordigen en jij moet de zaken voor God brengen. Je moet hun de verordeningen en de wetten voorhouden en hun de weg bekendmaken waarop zij moeten gaan en het werk dat zij moeten doen. Jij echter, jij moet daarnaast onder heel het volk omkijken naar bekwame mannen, godvrezende, betrouwbare mannen, die een afkeer hebben van winstbejag. Je moet leiders over duizend, leiders over honderd, leiders over vijftig en leiders over tien over hen aanstellen. Zij moeten altijd over dit volk oordelen. Maar laat het zo zijn dat zij elke grote zaak bij jou brengen, en zelf over elke kleine zaak oordelen. Maak het zo voor jezelf lichter en laat hen die last samen met je dragen. Als je dit doet en God het je gebiedt, dan zul je staande kunnen blijven en zal dit hele volk ook in vrede naar zijn woonplaats gaan.* De richters – die in de NBV vertaling niet toevallig *rechters* worden genoemd – nemen deze functie over. Van de laatste rechter, de profeet Samuel weten we dat hij elk jaar een ronde maakte door het land om rechtszaken voor te zitten. 1 Samuel 7:15,16 *Samuel gaf leiding aan Israël al de dagen van zijn leven. Hij ging van jaar tot jaar het land rond, langs Bethel, Gilgal en Mizpa, en hij gaf leiding aan Israël in al die plaatsen.* Het grootste bezwaar tegen de zonen van Samuel – als opvolgers van hun vader – was dat ze het niet zo nauw namen met het recht. 1 Samuel 8:3 *Maar zijn zonen gingen niet in zijn wegen; zij waren uit op winstbejag, namen geschenken aan en bogen het recht.* Na Samuel werd dit de taak van de koning. We weten verder niet zoveel van rechtszaken waarin de koning als rechter optrad, maar komen die wel tegen als Absalom, de zoon van David als rechter op gaat treden. Hij probeert mensen – die zich verongelikt voelen door koning David – aan zijn kant te krijgen. 2 Samuel 15:1-6 Wie kent de rechtszaak niet van Salomo die twee prostitués voor zich kreeg die beiden claimden de moeder te zijn van het enige nog levende kind. Vandaag de dag hadden we dat met een DNA-test op kunnen lossen, maar in die tijd moest er heel wat kunst en vliegwerk aan te pas komen om de echte moeder er uit te halen. Het zal niemand ontgaan zijn dat God koning Salomo eerder al voor de keus stelde: 'Wat wilt u? Veel geld, een lang leven of een goede rechter zijn? Salomo koos voor het laatste. De HEERE was er erg mee ingenomen en schonk hem ook de andere zaken. Hoewel het de uitzonderlijke toestanden zijn die ons een kijkje in het recht geven, zal het voldoende zijn om te weten dat de koning een cruciale rol speelde bij rechtszaken. De koning zal – net als Mozes – de extra moeilijke zaken zelf gedaan hebben. Niet alleen kunnen mensen die zich onrechtvaardig behandeld voelen ergens hun recht zoeken, maar een rechtvaardig koning zal zich niet alleen zelf aan Gods geboden houden, maar ook zorgen dat zijn onderdanen de wetten van het land en de wetten van God respecteren.

De koning als hoogste rechter

De weduwen, wezen en de armen zijn de thermometer van de maatschappij.

We zouden – als we willen weten hoe het met het recht in een land gesteld is – een kijkje kunnen

nemen bij de meest kwetsbare personen in de maatschappij. In die tijd waren dat de weduwen en de wezen en de vreemdelingen. Laten we het omkeren – als het in hogere kringen niet goed gaat met het recht in een land – dan zijn de zwakken in de samenleving de dupe. In het boek Jeremia komen we met een zekere regelmaat de profeet in paniek tegen omdat de gewone man het zwaar moet ontgelden; de weduwe, de wees en de ouderen. Jeremia 5:26,27 *Want onder Mijn volk worden goddelozen gevonden. Men ligt op de loer, ineengedoken als vogelvangsters. Zij zetten een vernielende strik, mensen vangen zij. Hun huizen zijn zo vol bedrog als een kooi vol vogels. Daarom zijn zij groot en rijk geworden.* De grootste aanklacht lijkt zich te richten tegen de rijken die zich ten koste van de gewone mensen verrijkt hebben en het recht waar die gewone mensen zich tevergeefs op beroepen. Jeremia 6:11-13 *Daarom ben ik vol van de grimmigheid van de HEERE, ik ben het moe haar in te houden. Giet haar dan uit over de kleine kinderen op straat, over de kring van de jongemannen bij elkaar. Ja, ook de man zal met de vrouw gevangen worden genomen, de oudere met de hoogbejaarde. Hun huizen zullen overgaan in de handen van anderen, samen met de akkers en de vrouwen, want ik zal Mijn hand uitstrekken tegen de inwoners van dit land, spreekt de HEERE. Want van hun kleinste tot hun grootste, ieder van hen is uit op winstbejag. Van profeet tot priester pleegt ieder van hen bedrog.* Dit is dan ook het beroep dat God doet op het huis van David. Jeremia 21:11,12 *huis van David. Zo zegt de HEERE: Verschaf 's morgens recht, en red wie beroofd is uit de hand van wie onderdrukt, anders laait Mijn grimmigheid op als een vuur en brandt die zo, dat niemand blussen kan, vanwege uw slechte daden.*

Rijk en arm

De rechtsstaat

In ons land is de term *de rechtsstaat* een gevleugeld woord. Groepen links en rechts van het midden roepen om de aanpak van dit of dat, van deze of juist die andere groep, maar de minister van justitie brengt de rust terug alleen al door het uitspreken van het begrip *de rechtsstaat*. Hij bedoelt waarschijnlijk dat iedereen zich aan de wet moet houden en dat politie en justitie en de IND en de rechterlijke macht daarop toezien. Wie geeft hem ongelijk? De indruk zou – alleen al door het over de rechtsstaat te hebben – kunnen worden gevestigd dat het in Nederland wel goed zit met het recht. Iemand zou kunnen denken dat de HEERE in ons land geen reden tot kritiek heeft. Iedere burger kan zijn recht zoeken en halen. Het is de vraag of dit waar is. En dan zie je meteen hoe tersluiks het recht in onrecht kan worden veranderd. Neem bijvoorbeeld de wetgeving. Wanneer de politiek de wetten in een land verandert, verandert ook de uitspraak van de rechter, want die moet zich net als de burgers aan de wet houden. Om meteen maar met de grootste verandering te beginnen: Wanneer de overheid de mogelijkheid geeft op *abortus* tot 24 weken, dan is in één klap het recht dat het leven beschermt van het ongeboren kind tot 24 weken, weggefallen. Datzelfde geldt voor *euthanasie* oftewel het recht om actief iemand het leven te benemen. Het is allemaal met voorwaarden omgeven, maar het recht om iemand actief te doden

blijft daarbij rechtovereind. Wat eerder als moord werd bestempeld is nu legaal geworden. Terwijl – voor het gevoel van de gelovige – God over leven en dood gaat. We hebben hier vermoedelijk de meest ingrijpende en voor de HEERE meest grievende veranderingen in het recht genoemd. Maar er zijn ook nog *de wet op de kansspelen* die versoepeld wordt, de legalisering van softdrugs en – dat in ons zogenaamd vrouwvriendelijke klimaat – de legalisering van prostitutie en porno. De laatste veranderingen van de wet lijken ingegeven door de wens van de overheid via belastinggeld mee te profiteren van de opbrengsten uit de onderwereld. Gelukkig wordt het bankwezen weer wat teruggebracht tot de normale proporties in zijn ambities om geld – veel geld – te verdienen, door het terugbrengen van de excessieve beloning van bankiers, maar niemand kan verhullen dat geld de norm geworden is voor de politiek. Vanwege een enorme bezuinigingsoperatie is niet alleen de pensioengerechtigde leeftijd twee jaar opgeschoven, maar ook de zorg moet het met minder doen. Het zijn vermoedelijk de zwakken in de samenleving die op allerlei vlak de zwaarste klappen krijgen. Allemaal keurig in wetten geregeld. Allemaal volgens de regels. Maar wie de regels verandert, verandert ook het spel. En het spel is voor veel mensen niet zo leuk meer. Men kan zich afvragen hoe God naar Nederland kijkt? Kijkt God met vriendelijke ogen of met grote ergernis naar ons land en degenen die het voor het zeggen hebben?

De rechtsstaat

De afval van het christelijk geloof wereldwijd

De grote afval van het christelijk geloof lijkt nog niet aan zijn eind te zijn. 50.000 mensen verlaten jaarlijks de RKK. Ook het kerkbezoek – van degenen die nog wel aangeven gelovig te zijn – loopt verder terug. De afval van het geloof heeft tot gevolg – en wellicht ook als oorzaak – dat men zich wil emanciperen van God en de Bijbelse normen. De emancipatie van de vrouw en de aanvaarding van homoseksualiteit zijn niet alleen in ons land in wetgeving vastgelegd, maar ze zijn ook geworden tot exportproduct. Nederland loopt voorop om deze immateriële producten wereldwijd aan de man te brengen. Als het moet sturen wij een Abortusboot naar landen, waar abortus (nog) niet is toegestaan en maken we onze protesten tegen ‘de onderdrukking’ van homo’s luid duidelijk. Inmiddels zullen de voorvechters van deze nieuwe waarden met blijdschap de verandering van wetgeving begroeten in allerlei Europese landen en in allerlei Staten van de Verenigde Staten. De verandering die we waarnemen is niet alleen plaatselijk of landelijk, maar wereldwijd. Juist daar waar het christelijke geloof zijn stempel gezet heeft, wordt massaal afscheid genomen van Bijbelse waarden en normen. Het cruciale van dit moment is wellicht dat verandering inderdaad niet plaatselijk is of landelijk, maar wereldwijd. De Heilige Geest van God lijkt vervangen te worden door een andere geest, de geest van de tijd. Wanneer we met een kleur zouden aangeven de gebieden die wereldwijd een christelijke Geest ademden in 1950 en de verandering daarin tot 2015, zouden we zien dat het aanzien van de wereld redelijk van kleur is verschoten.

Afscheid van Bijbelse waarden en normen

De kerkenraad als falende geestelijke leiding.

In de maatschappij bepaalt de regering de – eventuele verandering – van wetten, samen met de Tweede en de Eerste Kamer. Wanneer zich andere gedachten voordoen in de hoofden van de beleidsmakers kan dit aanleiding geven tot veranderde wetgeving. In de kerk ligt dat anders aangezien God de HEERE is. God bepaalt wat goed is en wat kwaad. De HEER heeft dit vastgelegd in de Bijbel. God geeft leiding aan de kerk via de Heere Jezus en de apostelen. Zij hebben de inhoud van het Nieuwe Testament samengesteld. Op hun beurt moeten de ambtsdragers in de kerk goede leiding geven aan de hand van de Bijbel. Op deze wijze is er trapsgewijs een vorm van hiërarchie in de kerk. De apostel is er op gebrand dat de kerk die hiërarchie respecteert. Paulus zegt in 1 Korintiërs 11:2,3 *En ik prijs u, broeders, omdat u in alles aan mij denkt en aan de overleveringen vasthoudt, zoals ik die aan u heb overgeleverd. Maar ik wil dat u weet dat Christus het Hoofd is van iedere man en de man het hoofd van de vrouw en God het Hoofd van Christus.* De verantwoordelijken, de mensen die onder God staan en de leiding hebben, zijn – bij openstelling van de ambten voor vrouwen uit de kerk – niet langer gehoorzaam aan God. De hiërarchische lijn die getrapt loopt van de hemel naar de aarde – God, Christus, apostel, man, vrouw – mist enkele treden; de dienst aan God is opgezegd. Voor de kerk bestaat er weinig wat schadelijker is. Het is buitengewoon jammer en zorgelijk dat niet alleen de wereld, maar ook de kerk zich van God verwijderd. De Bijbel is duidelijk op het punt van de verhouding man/vrouw. De man is het hoofd van de vrouw en de vrouw moet ondergeschikt zijn. Efeziërs 5:22,23 *Vrouwen, wees uw eigen mannen onderdanig, zoals aan de Heere, want de man is hoofd van de vrouw, zoals ook Christus Hoofd van de gemeente is; en Hij is de Behouder van het lichaam.* Mocht het Oude Testament onzekerheid geven op dit punt, in het Nieuwe Testament worden de puntjes nog eens nadrukkelijk op de i gezet. Vooral de apostel Paulus maakt hier een punt van. 1 Timotheüs 2:12-15 *Want ik sta niet toe dat een vrouw onderwijs geeft, en ook niet dat zij de man overheerst, maar ik wil dat zij zich stil houdt. Want Adam is eerst gemaakt, daarna Eva. En niet Adam is misleid, maar de vrouw is, toen zij misleid werd, tot overtreding gekomen. Maar zij zal in de weg van het baren van kinderen zalig worden, als zij blijft in geloof, liefde en heiliging, gepaard met bezonnenheid.* De Heere Jezus – normaal gesproken (bijvoorbeeld op het punt van *de sabbat en het reine of onreine eten*) niet iemand Die de confrontatie mijdt – kiest twaalf mannelijke discipelen cq apostelen die Hij tot de bouwstenen en het fundament van de kerk maakt. Als de discipel Judas vervangen moet worden, kan er gekozen worden uit twee mannen. Handelingen 1. Paulus is duidelijk op dit punt: 'Ik wil niet dat een vrouw gezag heeft over een man.' Bij de keuze voor een nieuwe ouderling of diaken is er de keuze uit mannen, niet uit vrouwen. Er is zowel bij de ouderling als bij de diaken voortdurend sprake van *hij*. 1 Timotheüs 3. De keuze van de kerkenraad en de synode voor 'de vrouw in alle ambten' is een keuze die tegen de uitdrukkelijke voorschriften van de Bijbel ingaan. Men negeert niet alleen de expliciete afwijzing van dit standpunt in de Bijbel, maar men beschadigt ook de hiërarchische lijn die loopt van God naar de gemeente.

Zicht der Welt, Benedikt XVI, 2010, Peter Seewald, Herder, pag 178, 179

Toen de vorige paus Benedictus door zijn interviewer de vraag voorgelegd kreeg: 'Kunnen we de vrouwelijke priester tegemoet zien?' was het antwoord resoluut. 'Het mag niet van God. We moeten ons – ook als paus – houden aan wat God zegt.' Kenmerk van de dienaar is betrouwbaarheid. Gezag ontleent het ambt aan de gehoorzaamheid aan God.

'Die Formulierung von Johannes Paul II ist sehr wichtig: Die Kirche hat 'keinerlei Vollmacht', Frauen zu weihen. (...) Der Herr hat der Kirche eine Gestalt gegeben mit den Zwölfen (...) Dem zu folgen ist ein Akt des Gehorsams, eines in heutiger Situation vielleicht mühsamen Gehorsams. Aber gerade dies ist wichtig, dass die Kirche zeigt: Wir sind kein Willkürregime. Wir können nicht machen, was wir wollen. Sondern es gibt einen Willen des Herrn für uns, an den wir uns halten, auch wenn dies in dieser Kultur und dieser Zivilisation mühsam und schwierig ist.'

De aanvaarding van homoseksualiteit.

Homoseksualiteit wordt door de Bijbel – als maatschappelijk verschijnsel – gezien als een symptoom van een samenleving die niet wil buigen voor God. Paulus zegt dit in Romeinen 1. De HEERE geeft als straf homoseksualiteit aan de mensen wanneer God in een samenleving niet langer als Heer wordt erkend. Het verschijnsel deed zich wel – zij het sporadisch – voor, maar wordt nu vrij dominant. God doet dat vaker: de mens bij wijze van straf overgeven aan iets wat hij graag wil. Het reliëf tussen God en mens verdwijnt als men God niet langer boven zich duldt maar zelf gaat uitmaken wat goed en kwaad is. Wanneer de mensen weigeren nog langer hun knieën voor God te buigen, trekt de HEER bij wijze van straf ook het gezonde reliëf tussen man en vrouw uit de menselijke relatie met als gevolg dat mannen vallen op mannen en vrouwen op vrouwen. Romeinen 1:18-27 *Want de toorn van God wordt geopenbaard vanuit de hemel over alle goddeloosheid en ongerechtigheid van de mensen, die de waarheid in ongerechtigheid onderdrukken, omdat wat van God gekend kan worden, hun bekend is. God Zelf heeft het hun immers geopenbaard. Want de dingen van Hem die onzichtbaar zijn, worden sinds de schepping van de wereld uit Zijn werken gekend en doorzien, namelijk én Zijn eeuwige kracht én Zijn Goddelijkheid, zodat zij niet te verontschuldigen zijn. Want zij hebben, hoewel zij God kennen, Hem niet als God verheerlijkt of gedankt, maar zij zijn ver dwaasd in hun overwegingen en hun onverstandig hart is verduisterd. Terwijl zij zich uitgaven voor wijzen, zijn zij dwaas geworden, en hebben zij de heerlijkheid van de onvergankelijke God vervangen door een beeld dat lijkt op een vergankelijk mens, op vogels en op viervoetige en kruipende dieren. Daarom ook heeft God hen in de begeerten van hun hart overgegeven aan de onreinheid om hun lichamen onder elkaar te onteren. Zij hebben de waarheid van God vervangen door de leugen, en het schepsel vereerd en gediend boven de Schepper, Die te prijzen is tot in eeuwigheid. Amen. Daarom heeft God hen overgegeven aan schandelijke hartstochten, want ook hun vrouwen hebben de natuurlijke omgang vervangen door de tegennatuurlijke. En evenzo hebben ook de mannen de natuurlijke omgang met de vrouw opgegeven, en zijn in wellust voor elkaar ontbrand: mannen doen schandelijke dingen met mannen en ontvangen het gepaste loon voor hun dwaling in zichzelf.* Feitelijk zien we hetzelfde bij homoseksualiteit als wat we registreerden bij de gelijkschakeling van man en vrouw; het reliëf verdwijnt uit het leven. God kan niet accepteren dat de mensen Hem niet langer als Heer erkennen. Als Gods gezag niet langer serieus wordt genomen, verdwijnt het gezag uit heel de maatschappij met alle gevolgen van dien. Romeinen 1:28-32 *En omdat het hun niet goeddacht God te erkennen, heeft God hen overgegeven aan verwerpelijk denken, om dingen te doen die niet passen. Ze zijn vervuld van allerlei ongerechtigheid, hoererie, boosaardigheid, hebzucht, slechtheid. Ze zijn vol afgunst, moord, ruzie, bedrog, kwaadaardigheid. Kwaadsprekers zijn het, lasteraars, haters van God, smaders, hoogmoedigen, grootsprekers, bedenkers van slechte dingen, ongehoorzaam aan hun ouders,*

onverstandigen, trouwelozen, mensen zonder natuurlijke liefde, onverzoenlijk, onbarmhartig. Zij kennen het recht van God, namelijk dat zij die zulke dingen doen de dood verdienen, en toch doen zij niet alleen zelf deze dingen, maar stemmen ook van harte in met hen die ze doen. Omdat men zich – vanwege een andere manier van Bijbeluitleg – toestaat om de dingen anders te doen dan goed is en dan we in de kerken al eeuwen gewend zijn, heeft men het gezag van God ondermijnd. Dat valt predikanten en ouderlingen en diakenen aan te rekenen en de meerderheden op kerkelijke vergaderingen zoals de kerkenraad en de regiovergadering (classis) en de landelijke vergadering (synode). Het is de koning van de kerk – de Heere Jezus – Die de kerk leidt door Zijn Woord en Geest niet aan te rekenen, maar wel de kerkmensen en vooral de ambtsdragers die de duidelijke aanwijzingen van Gods Woord en Geest veronachtzamen. Het zijn de herders die de kudde op een verkeerd spoor zetten. De gevolgen – van de vrouw in alle ambten en de aanvaarding van homoseksualiteit – zijn heel groot voor de kerk en de prediking. Omdat men zich bij deze thema's nogal veel gelegen laat liggen aan de maatschappelijke ontwikkelingen gaat er ook een roep uit van de kerken die de vrouw in alle ambten en de homoseksualiteit aanvaarden. Men roept de predikanten bewust of onbewust op om een heel veel rekening te houden met hoe men overkomt bij (buiten) kerkelijken.

KERKEN WERELD

Jeruzalem, de eeuwige stad.

God heeft er grote problemen mee dat de koning het recht niet handhaaft. De koning van Israel is 'koning bij de gratie van God.' God heeft Zijn geboden gegeven. Van de koning – de hoogste rechter in het land – mag verwacht worden dat hij bij de rechtszaken die hij leidt, de wetgeving van God toepast zodat er recht gedaan wordt. Bij het recht wordt niet gekeken naar de persoon, maar naar de zaak. Ongeacht of iemand rijk is of arm wordt het vonnis gewezen. Hier is het o.a. misgegaan bij de rechtsstaat Israel. De arme, de wees en de weduwe werden onrechtvaardig weggezet. Onder andere om deze reden staat Gods vonnis vast.

De inwoners van Jeruzalem kunnen niet goed geloven dat hun stad verwoest zou worden. God heeft eeuwige beloften aan de stad gegeven. Hoe zou de HEERE de stad kunnen opgeven waar Hij Zelf Zijn woning heeft? Men kon zich dat niet goed voorstellen. Daarbij werden de mensen gesteund door wonderlijke reddingen. Zoals bijvoorbeeld in de tijd van Hizkia toen de belegeraar van Jeruzalem in 702 v Chr. – de koning van Assur – in blinde paniek wegluchtte van de stad. Van de ene dag op de andere was het beleg opgeheven. God had de bevrijding aangekondigd via Zijn profeet Jesaja. Sinds die tijd was de stad in de tijd van Jeremia al weer honderd jaar verder; wel aangevochten, maar niet overwonnen. Wel beschadigd, maar niet verwoest. In feite heerste er een soort van onoverwinnelijkheidsgevoel. Dat hadden de bewoners – die er daarvoor gewoond hadden – ook. De Jebusieten zeiden tegen David: 'U komt hier nooit binnen.' Jeruzalem lag namelijk op een rots. De burcht Sion was niet in te nemen. Datzelfde gold voor het paleis – dat weliswaar in het dal lag – maar ook hoog op een rots. Uit de reactie van de HEERE is op te maken dat de mensen dachten dat het zo'n vaart niet zou lopen. Jeremia 21:13 *Zie, Ik zál u, u die zetelt in het dal, rots in de vlakte, spreekt de HEERE, u die zegt: Wie zal naar ons afdalen of wie zal onze schuilplaatsen binnenkomen?*

Het is onhandig – om naast God – je vertrouwen op iets anders te stellen. In dit geval de sterke vesting die Jeruzalem was. In feite zal het niet alleen een grote vergissing blijken te zijn maar het voelt voor de HEERE ook als een vernedering. Alsof er – naast God – zaken zijn die meer ons vertrouwen waard zijn. Of dat nou goden zijn, of geld of strategische overwegingen; We moeten dit niet doen bij de God van Israël. ‘Maak God niet jaloers. Terg Hem niet, want het komt je duur te staan. God gaat bewijzen dat u ongelijk hebt en niemand houdt Hem tegen.’ God zegt: ‘Ik ga je straffen ook al woon je in een zogenaamd onneembare vesting.’

Het hout van het paleis als teken van welstand

En dan is er nog iets – wat God niet zint – het rode hout uit de Libanon waarmee men zijn bouwwerken een bepaalde uitstraling gaf. Salomo bouwde met dat hout een bouwwerk dat het *woud van de Libanon* genoemd werd. Salomo liet daarnaast ook een paleis voor zichzelf bouwen. Hij besteedde dertien jaar aan de bouw van het hele paleiscomplex. 1 Koningen 7:2-7 *En hij bouwde het huis van het Woud van de Libanon, honderd el in zijn lengte, vijftig el in zijn breedte en dertig el in zijn hoogte, met vier rijen van cederhouten pilaren, en cederhouten balken op de pilaren. Verder was het bedekt met cederhout vanboven op de steunberen, die op vijfenveertig pilaren rustten, vijftien per rij. Er waren drie rijen raamkozijnen, en venster lag tegenover venster, driemaal. Ook waren alle deuropeningen en posten vierhoekig van kozijn, en venster lag tegenover venster, driemaal. Ook maakte hij een voorhal van pilaren, vijftig el in zijn lengte, en dertig el in zijn breedte, met een kleinere voorhal ervoor, en pilaren met een afdak daar weer voor. Verder maakte hij de voorhal voor de troon, waar hij rechtsprak, de rechtszaal, die van vloer tot vloer met cederhout bedekt was.* Blijkbaar was het gebouw helemaal van hout opgetrokken. Zo – voor een deel met dat rode hout – was het paleis van de koning dat zo hoog op de rots lag, ook opgetrokken. De een leefde arm en vond geen recht, terwijl de koning niet alleen zeer rijk was, maar het ook breed liet hangen. Iedereen kon de – vermoedelijk voor die tijd – luxe wijze van bouwen zien. Niet alleen de koning had dit, maar de rijken en welgestelden deden het hem na. Die hadden ook grote delen van hun woningcomplexen met het kostbare hout opgetrokken. Iedereen kon zien dat zij tot de rijken van de stad behoorden. God weet er wel raad mee. Jeremia 21:14 *Ik zal u overeenkomstig de vrucht van uw daden straffen, spreekt de HEERE, Ik zal een vuur aansteken in zijn woud; dat alles rondom zich zal verteren.* Soms wordt de indruk gewekt alsof de HEERE een bos in de brand steekt, terwijl het vermoedelijk om huizen gaat die opgetrokken zijn met hout uit de bossen van de Libanon.

Heel de stad wordt door het vuur verteerd.

